

فهرست آزمون

۳ آبان ماه ۹۸

ردیف	مواد امتحانی	صفحه‌ی
۱	فارسی (۲)	۳
۲	عربی زبان قرآن (۲)	۵
۳	عربی زبان قرآن (۲) (شاهد «گواه»)	۶
۴	دین و زندگی (۲)	۷
۵	زبان انگلیسی (۲)	۸
۶	ریاضی و آمار (۲)	۹
۷	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰
۸	تاریخ (۲)	۱۱
۹	جغرافیای (۲)	۱۲
۱۰	جامعه‌شناسی (۲)	۱۳
۱۱	فلسفه	۱۳
۱۲	روان‌شناسی	۱۴
۱۳	روان‌شناسی (شاهد «گواه»)	۱۵

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف‌عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فارسی (۲)

۱-

(عمیر مهرثی)

معنای صحیح واژگان نادرست: ادبار: بدبختی، سیه‌روزی؛ متضاد اقبال / تیره‌رایبی؛ بداندیشی، گمراهی / چاشنی: مزه، طعم

(فارسی (۲) - لغت - ترکیبی)

۲-

(مانند سادات شاهمهرادی)

افگار: مجروح، خسته / دوال: چرم و پوست / شبگیر: سحرگاه، پیش از صبح / گداختن: ذوب کردن

(فارسی (۲) - لغت - ترکیبی)

۳-

(مریم شمیرانی)

مگزار ← مگذار
مفهوم بیت: اگر گوید نماز بگزار، حتماً نماز را به جا بیاور و اگر بگوید عملی را انجام نده، پرو انجام نده (مگذار)
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بگزاریم: ادا کنیم / توانیم گزارد (می‌توانیم به جا آوریم)

گزینه ۲: بنگذارم (نمی‌گذارم، رها نمی‌کنم) / حقت بگزارم (حقت را ادا می‌کنم)

گزینه ۴: بگذر (عفو کن) / حوائج بگزار (خواسته‌هایم را اجابت کن)

(فارسی (۲) - املا - صفحه ۲۰)

۴-

(اعظم نوری‌نیا)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به ترتیب واژه‌های «سرسام»، «برخاست»، «اضطراب» نادرست نوشته شده‌اند.

(فارسی (۲) - املا - صفحه ۱۷)

۵-

(عمیر مهرثی)

بیت «د»: تشبیه: کمان ابرو
بیت «ج»: حسن تعلیل: شاعر علت ریختن قطرات باران را عاشق شدن ابر و بی‌قراری باد را شیدایی او بیان می‌کند.

بیت «الف»: جناس: «جان» و «جهان»

بیت «ب»: مجاز: «پیمانه» مجاز از محتویات درون آن است.

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۶-

(عمیر مهرثی)

ایهام: «نگران»: ۱- نگاه‌کننده (نگرنده) ۲- مضطرب / مجاز: «جهان» مجاز از مردم جهان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مراعات نظیر: گوش و چشم - گل و بلبل / ایهام ندارد.

گزینه ۲: «جناس همسان: «دوش» اول به معنای دیشب، «دوش» دوم به معنای کتف / حسن تعلیل ندارد.

گزینه ۴: تشبیه ندارد. / استعاره: «بازار» استعاره از «دنیا» است.

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۷-

(سعید معفری)

(استعاره: بت / ایهام: ندارد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «کنایه: پمالش کند / حسن تعلیل: علت برخاستن سنبل آن است که تو پمالش کنی.

گزینه ۲: «تضاد: گل، خار / تشبیه: گل، خار شود؛ گل و یاسمن هستم)

گزینه ۳: «تلمیح: داستان سیاوش / جناس: دشت و طشت)

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۸-

(آرش عیوق)

تلمیح «د»: اشاره به آیه «أنا لله وانا الیه راجعون» / حس آمیزی «ب»: «ترانه‌های شیرین» / کنایه «ه»: «بخت جوان داشتن» کنایه از «سعادت‌مندی» و «جان دادن در کاری» کنایه از «مرگ به سبب علاقه زیاد» است. / استعاره «الف»: «صنم» استعاره از «شمس تبریزی» است. / جناس «ج»: «حکایت و شکایت»

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۹-

(کاتم کاطمی)

رابطه معنایی میان «مسجد و قبله» رابطه «تناسب» و در سایر گزینه‌ها «تضمن» است؛ یعنی یکی شامل دیگری یا یکی کل و دیگری جزو است.

واژه‌های سایر گزینه‌ها که با هم رابطه تضمن دارند:

گزینه ۱: «د» (جانور درنده) و شیر

گزینه ۲: «ا» گیاه و ریحان

گزینه ۴: «ز» مزه و تلخ

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۱۴)

۱۰-

(مفسن اصغری)

حرف ربط پیوند «اما» در گزینه «۳» «هم‌پایه‌ساز» است. در گزینه‌های دیگر حروف ربط «وابسته‌ساز» به کار رفته است.

در گزینه «۴»، «چو» به معنای «مثل و مانند» به کار رفته و حرف اضافه است.

حروف ربط (پیوند) وابسته‌ساز در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «که» در «کت» ... که از جان آرزومندت هستم ...

گزینه ۲: «ار» اگر ...

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۱۴)

۱۱-

(سعیر بیغری)

فراغت و سختی: تضاد / فیروزه و سنگ: تضمین / دیده و چشم: ترادف / مانده و غذا: تناسب

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سپهر و آسمان: ترادف

گزینه «۳»: حلق و زبان: تناسب

گزینه «۴»: گوهر و در: ضمن (گوهر: سنگ گران بها مانند مروارید، الماس، یاقوت و ...)

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۱۴)

۱۲-

(مهمربوار مفسنی)

در گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»: «محبوب» به معنای «شرمگین و باحیا» آمده است و در گزینه «۳» در معنای «پوشیده و پنهان» است.

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۲۱)

۱۳-

(مریم شمیرانی)

«نبشته آمد» به معنای «نبشته شد» فعل مجهول است.

توجه: در گذشته با فعل‌هایی مانند «آمدن» و «گشتن» نیز فعل مجهول ساخته می‌شد.

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۴-

(مریم شمیرانی)

«شد» در گزینه «۲» فعل اسنادی و در گزینه‌های دیگر در معنای «رفت» است.

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۱۴)

۱۵-

(مریم شمیرانی)

پرهیز از ریاکاری از پیام‌های درس قاضی بست نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قناعت به داشته‌های خویش

گزینه «۲»: پرهیز از مال حرام

گزینه «۳»: رسیدن به حساب اعمال خود

(فارسی (۲) - مفهوم ۳ - ترکیبی)

۱۶-

(مریم شمیرانی)

پیام گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» «رحمت بعد از قهر» است که این مفهوم در گزینه «۱» دیده نمی‌شود.

(فارسی (۲) - مفهوم ۳ مشابه صفحه ۱۷)

۱۷-

(مریم شمیرانی)

در سه گزینه دیگر روش کبک مورد تقلید قرار می‌گیرد در حالی که در گزینه «۳» این معنی برعکس می‌شود و کبک، آیین روش از زاغ می‌آموزد.

(فارسی (۲) - مفهوم ۳ - صفحه ۲۴)

۱۸-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه «۴»، این است که خدا بر دل انسان تجلی می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جلوه خدا در پدیده‌های آفرینش

گزینه «۲»: ترک جسم

گزینه «۳»: اگر روراست باشی از حرف صائب نمی‌گذری.

(فارسی (۲) - مفهوم ۳ - صفحه ۱۴)

۱۹-

(مریم شمیرانی)

در صورت سؤال شاعر معتقد است هر چند روزی مقدر است، باید برای آن تلاش کرد اما در گزینه «۳» شاعر معتقد است برای کسب روزی توکل کافی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کلید قفل روزی فقط ابرام (پافشاری) در کسب رزق است.

گزینه «۴»: بدون تلاش روزی به دست نمی‌آید، همان‌طور که کودک بدون مکیدن نمی‌تواند شیر بخورد.

(فارسی (۲) - مفهوم ۳ - صفحه ۱۵)

۲۰-

(عمیر لبتان زاره اضفغانی)

در گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» همت عالی خصیصه‌ای مثبت بیان شده است، ولی در بیت گزینه «۳» شاعر می‌گوید: هر که همت عالی داشته باشد پست می‌شود.

(فارسی (۲) - مفهوم ۳ - صفحه ۱۶)

عربی (زبان قرآن (۲)

۲۱-

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۱۰)

ترجمه کلمات مهم: «الیوم»: امروز / «فی السُّوق»: در بازار / «بائع السِّلَابِس»: فروشنده لباس‌ها، لباس‌فروش / «أَسْعَار»: قیمت‌ها، نرخ‌ها (جمع «سِعْر») / «مُتَجِر»: مغازه، فروشگاه / «أَطْلَبُ»: می‌خواهم / «أَنْ تُعْطِنَا»: که به ما بدهی / «التَّخْفِيفُ»: تخفیف

۲۲-

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۸ و ۹)

در گزینه «۳»، «شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ» یعنی «بدتر از چهارپایان است» که به اشتباه به صورت «از بدترین چهارپایان است» ترجمه شده است.

۲۳-

(مریم آقاییاری، ترجمه، صفحه ۳)

ترجمه درست عبارت: «ما باید صداهایمان را بالای صدای مخاطب نبریم.»

۲۴-

(مریم آقاییاری، تعریب، صفحه ۲)

این پندهای ارزشمند: «هذه المواعظُ القیمةُ» / نمونه‌هایی تربیتی: «نماذجُ تربویةُ» / تا با آن راهنمایی شوند: «لیهتدی به» / همه جوانان: «کلَّ الشَّباب»

۲۵-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، مفهوم، صفحه ۷)

گزینه «۳»: «داناترین مردم کسی است که علم مردم را به علم خود بیفزاید.» ← به کسب علم و عمل به آن اشاره دارد که نادرست است و این گزینه (گزینه ۳) به کسب تجربه از دیگران و افزایش علم‌اندوزی اشاره دارد.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «بدترین مردم شخص دو چهره است» ← به صفات مناققین اشاره دارد.

گزینه «۲»: در راه رفتنت میانه‌رو باش.

گزینه «۴»: بهترین کارها میانه‌ترین آن‌ها است.

۲۶-

(سعید یعقوبی، لغت، ترکیبی)

ضَلَّ (گمراه شد) = اِهْتَدَى (راه یافت، راهنمایی شد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اَهْدَى: هدیه داد

گزینه «۲»: فَتَدَّ: گم کرد

گزینه «۴»: هَدَى: راهنمایی کرد

۲۷-

(سعید یعقوبی، مفهوم، صفحه ۲ و ۳)

ترجمه صورت عبارت: «همه ما می‌دانیم که اسلام در هر حالی پسران و دختران جوان را از راه رفتن در زمین با ناز و خودپسندی باز می‌دارد.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نَکْهَدَارَى نماز

گزینه «۲»: شَکِیْبَائِی بر سختی‌ها

گزینه «۳»: پائین آوردن صدا در برابر دیگران

۲۸-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌های ۵ تا ۷ و ۹)

«أَحِبُّ» (دوست دارم) فعل مضارع متکلم وحده است و اسم تفضیل نیست، ولی «مَجْلِس» اسم مکان است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: المَصْنَعُ: اسم مکان / أَفْضَلُ: اسم تفضیل

گزینه «۳»: الأَفْضَلُ (مفردش «أَفْضَلُ»): اسم تفضیل / «المَسَاجِدُ» (مفردش مَسْجِد): اسم مکان

گزینه «۴»: خَيْرٌ (بهترین): اسم تفضیل / «المَعْبَدُ»: اسم مکان

۲۹-

(مبیر همایی، قواعد، ترکیبی)

در گزینه جواب «الإخوانُ» جمع مکسر «أخ» و مذکر است و فعل جمع مذکر برای آن مناسب است (سَمِعُوا)، اگر «أخوان» بود، در آن صورت فعل مثنای «سَمِعَا» درست بود.

۳۰-

(مبیر همایی، مکالمه، صفحه ۱۰)

سؤال شده است: این لباس‌های زنانه چند تومان است؟ جواب: این لباس‌های زنانه آنان هفتاد هزار تومان است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: آن لباس زنانه زرد را می‌خواهم.

گزینه «۲»: این لباس‌های زنانه واقعاً جدید است.

گزینه «۳»: آن را برای دوستم خریدم.

عربی زبان قرآن (۲) (شاهد «گواه»)

ترجمه‌ی متن درک مطلب

خودپسندی همان بزرگ کردن کار شایسته و شادمانی از آن است، و این‌که انسان خودش را بی‌تقصیر به حساب آورد، هرکس که کارهایی شایسته از روزه و نماز انجام بدهد، شادمانی برای خودش به‌دست می‌آورد، پس اگر از این جنبه باشد که بخششی از (جانب) خدا به اوست و با این وجود او از کم بودنش ترسان باشد و خواستار افزایش آن از جانب او (خدا) باشد، آن شادمانی، خودپسندی نیست، و (اما) اگر از جهت این باشد که آن، ویژگی او و متکی بر اوست و آن را بزرگ بشمارد و خودش را خارج از حد کوتاهی کردن ببیند، پس آن همان غرور است. اهل اخلاق ناپسند و گناهان به اخلاق بدشان شادمان می‌شوند، آنان گمان می‌برند که ایمان به خدا و دین‌داری از ضعف عقل و کوچکی آن است، که آن بدترین درجات در خودپسندی است، پس به تدریج آبرویشان می‌رود و مردم هرگز بر آنان اعتماد نمی‌کنند.

۳۱- (کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)
بهترین عنوان برای این متن، «تعریف خودپسندی و توصیف آن» است، چرا که کلی‌ترین عبارتی است که متن را توضیح می‌دهد.

۳۲- (کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)
از متن دریافت می‌شود که: «کسی آبرویش را نزد مردم از دست می‌دهد که اهل گناهان و غرور شود!» (به آخر متن مراجعه نمایید).

۳۳- (کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)
«خودپسندی، زشتی اعمال گناهکاران را زیاد می‌کند!»
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «مردی که به آنچه روزانه انجام می‌دهد، شادمان می‌گردد، بی‌شک مغرور است!» نادرست است.

گزینه‌ی «۳»: «هر کس از کارهایش شاد شود، گمان می‌کند که ایمان به خدا از کوچکی عقل است!» نادرست است.

گزینه‌ی «۴»: «مردم به شخصی که می‌تواند شادمانی برای خودش به دست آورد، اعتماد نمی‌کنند!» نادرست است.

۳۴- (کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)
منظور این است که اگر شخص فکر کند کار خوبی که کرده است، بخششی از سوی خداست، متهم به غرور نمی‌شود، مانند مفهوم گزینه «۲».

۳۵-

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)

به عبارت «مِن ضَعْفِ الْعَقْلِ» از متن توجه کنید:

«مِن»: حرف جرّ / «ضَعْفِ»: مجرور به حرف جرّ (و مضاف) / «الْعَقْلِ»: مضاف‌إلیه و مجرور

۳۶-

(کتاب جامع، قواعد، ترکیبی)

در این عبارت، مضاف‌إلیه نداریم.

اسم المكان ← المجلس / اسم التفضیل ← أَحَقُّ / صفة ← العالم

۳۷-

(کتاب جامع، قواعد، صفحه‌ی ۵ و ۶ کتاب درسی)

«الْعُلَیَا» اسم تفضیل مؤنث است، دقت کنید در گزینه «۲»: «الْخَضْرَاءُ» رنگ است و اسم تفضیل نیست، هم‌چنین در گزینه «۴»: «أَحْسِنُ» فعل امر از باب «إفعال» برای مفرد مذکر است، نه اسم تفضیل.

۳۸-

(کتاب جامع، قواعد، ترکیبی)

هفتاد بیش‌تر از شصت است.

۳۹-

(کتاب جامع، قواعد، صفحه‌ی ۷ کتاب درسی)

در گزینه‌ی «۱»، «الْخَیْرُ» اسم تفضیل نیست، به ترجمه عبارت توجه کنید: «هرکس خوبی کند، نتیجه‌اش را مشاهده می‌کند!» به ترجمه گزینه «۴» هم توجه کنید (اگر در دام سؤال افتاده‌اید!): «او بهترین کسی است که در زندگیم دیده‌ام!»

۴۰-

(کتاب جامع، قواعد، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «أَعْلَمُ» اسم تفضیل است، نه فعل ماضی؛ در اینجا «ضَلَّ» فعل ماضی است.

گزینه‌ی «۲»: «التَّوَعَّاتُ» جمع مؤنث سالم است و «الأَسْعَارُ» جمع مکسر است.

گزینه‌ی «۳»: «التَّوْبَةُ» نائب فاعل برای فعل مجهول «لَا تُقْبَلُ» است، نه فاعل.

دین و زندگی (۲)

۴۱-

(مفهم رضایی بقا، هدایت الهی، صفحه ۸)

شاعر در بیت مذکور، با عبارت «زه ز که پرسى» به دغدغه «کشف راه درست زندگی» اشاره نموده است. این یک دغدغه و دل‌مشغولی مقدّس است زیرا نشان‌دهنده بیداری و هوشیاری انسان و توجه وی به ارزش زندگی و آگاهی از زبانی است که یک زندگی بی‌هدف را تهدید می‌کند.

۴۲-

(سیرهارى سرکشیک زاره، هدایت الهی، صفحه ۱۰)

امام کاظم (ع) به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم فرمود: «... آن کس که عقلش کامل تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»

۴۳-

(مفهم آقا صالح، هدایت الهی، صفحه ۱۰)

مطابق با آیه شریفه «قال ربّنا انّی اعطی کلّ شیءٍ خلقه ثمّ هدی» خالقیت و آفریدگاری خداوند، مقدم بر هدایت اوست و عام و همگانی بودن هدایت خداوند از این مطلب برداشت می‌شود.

۴۴-

(مفهم رضایی بقا، هدایت الهی، صفحه ۷ و ۸)

انسان می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است و چنین کسی در حقیقت، «سرمایه وجودی خود» را از بین برده است. قرآن کریم می‌فرماید: «إنّ الخاسرین الّذین خسروا انفسهم» در حقیقت زیانکاران کسانی‌اند که خودشان را دچار زیان کرده‌اند.

راه خروج از زیان در سوره عصر، این‌گونه ترسیم شده است: «أَلَا الّذین آمنوا و عملوا الصّالحات و تّواصوا بالحقّ و تّواصوا بالصّبر».

۴۵-

(مفهم حسین پور، هدایت الهی، صفحه ۸)

سؤال‌هایی از قبیل چیستی «هدف زندگی»، «آینده او» و «راه درست زندگی»، که در قالب نیازهای برتر انسان مطرح می‌شوند) دغدغه انسان‌های جستجوگری است که برای خود و فرصت زندگی‌ای که در اختیارشان قرار گرفته، ارزش قائل‌اند.

۴۶-

(مفهم علی عبارتی، تداوم هدایت، صفحه ۲۳)

قرآن کریم منشأ اصلی اختلافات و چند دینی را از ناحیه آن دسته از رهبران دینی می‌داند که به خاطر حفظ منافع دنیوی (ثروت و قدرت)، پیامبر جدید را انکار می‌کردند و منشأ اصلی اختلاف در ادیان الهی می‌شدند. این دلیل درباره ادیانی است که منشأ اصلی آن‌ها، الهی است. (پس در ارتباط با همه ادیان صدق نمی‌کند فقط در رابطه با ادیانی است که ریشه آن‌ها الهی است.)

۴۷-

(مفهم مقرر، تداوم هدایت، صفحه ۱۹)

اسلام در عرصه عمل، از انسان می‌خواهد با ایمانی که کسب کرده تلاش نماید تا با انجام واجبات و ترک حرام‌های آن، خداوند را عبادت و بندگی کند.

۴۸-

(مفهم حسین پور، تداوم هدایت، صفحه ۲۲)

پیامبر اکرم (ص) خود را ادامه‌دهنده راه همه انبیاء و تمام‌کننده کار آنان معرفی کرد. برخی از بزرگان یهودی و مسیحی رسالت پیامبر رحمت را انکار کردند و حتی به مبارزه علیه ایشان برخاستند.

۴۹-

(مرتضی مسنی کبیر، تداوم هدایت، صفحه ۱۹)

این حدیث پیامبر اکرم (ص): «أنا معاشر الانبیاء امرنا ان نکلّم الناس علی قدر عقولهم: ما پیامبران مأمور شده‌ایم که با مردم به اندازه عقلشان سخن بگوییم» اشاره به یکی از علل تجدید نبوت دارد: یعنی لازم بود تا در هر عصر و دوره‌ای، پیامبران جدیدی مبعوث شوند تا همان اصول ثابت دین الهی را در خور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن بگویند.

۵۰-

(مفهم رضایی بقا، تداوم هدایت، صفحه ۲۲)

تفکر در آیات قرآن کریم و مطالعه تاریخ انبیای الهی نشان می‌دهد، هر پیامبر جدیدی که از طرف خداوند مبعوث می‌شد، نه تنها پیامبران گذشته را انکار و رد نمی‌کرد، بلکه آنها را تصدیق و خود را ادامه‌دهنده راه آنان معرفی می‌کرد. پیامبر جدید از مردم می‌خواست به دستور خداوند از او پیروی کنند و باری‌اش دهند. پیامبر اکرم (ص) نیز که در سلسله انبیا قرار داشت از همین روش پیروی کرده است. در قرآن کریم چنین می‌خوانیم: «و ما محمّد إلاّ رسول قد خلت من قبله الرّسل» جز این نیست که محمد پیامبری است که پیش از او پیامبرانی دیگر بوده‌اند.

زبان انگلیسی (۲)

۵۱-

(امیر فوجعلی)

ترجمه جمله: «دانشمندان بزرگ زیادی در دنیا باور دارند که تحقیقات قبلی ناسا دربارهٔ موجودات دیگر فضا هرگز انجام نشده است و وجود زندگی بر روی سیارات دیگر خیالی است.»

- (۱) ذهنی
(۲) محتمل
(۳) مخصوص
(۴) خیالی

(واژگان)

۵۲-

(امیر فوجعلی)

ترجمه جمله: «هر کس که می‌خواهد داستانی را نقل کند، باید دربارهٔ کارش صادق باشد. همچنین، نیاز است که او آموزش دیده و با استعداد باشد تا بهترین شکل و معنا را انتخاب کند. برخی افراد [شکل] نوشتاری را دوست دارند، در حالی که سایرین [شکل] گفتاری یا شفاهی را ترجیح می‌دهند.»

- (۱) شکل، قالب
(۲) آهنگ صدا، طرز بیان
(۳) زبان
(۴) نکته، موضوع

(واژگان)

۵۳-

(مدرسه مرآتی)

ترجمه جمله: «یکی از اثرات مخرب محیطی جاده‌ها این است که آن‌ها در جابه‌جایی گونه‌های گیاهی از یک منطقه به منطقه‌ای دیگر نقش دارند که برای گیاهانی که در آن منطقه می‌رویند، مشکلاتی را به وجود می‌آورد.»

- (۱) تبادل، معاوضه
(۲) پیشرفت
(۳) حرکت، جابه‌جایی
(۴) پخش [برنامه]

(واژگان)

۵۴-

(مدرسه مرآتی)

ترجمه جمله: «وقتی کسی از طریق تجربه می‌آموزد که یک رفتار مشخص پیامد خوشایندی دارد، آن رفتار احتمال دارد که دوباره انجام شود.»

- (۱) اطراف
(۲) از طریق
(۳) درباره
(۴) بالا

(واژگان)

۵۵-

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «مردم علائق مختلفی در زندگی دارند و کتاب‌های زیادی در دسترس وجود دارند تا بیشتر سرگرمی‌ها و فعالیت‌ها را پوشش دهند.»

- (۱) مطلق، کامل
(۲) ارزشمند
(۳) در دسترس
(۴) شگفت‌انگیز

(واژگان)

۵۶-

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «آقای احمدی، معلم انگلیسی ما، با وجود هوای بد به تدریس ادامه می‌دهد. به همین دلیل، او به‌عنوان یک معلم سخت‌کوش شناخته شده است.»

- (۱) در کنار، علاوه بر آن
(۲) زیرا
(۳) با وجود، علی‌رغم
(۴) به‌جای، در عوض
نکته مهم درسی

”despite“ به معنی «علی‌رغم، با وجود» می‌باشد. بعد از این کلمه، اسم یا عبارت اسمی می‌آید و بیانگر تضاد است.

(واژگان)

۵۷-

(ساسان عزیزنی‌نژاد)

- (۱) عبارت
(۲) کاربرد
(۳) تمرین
(۴) مهارت

(کلوز تست)

۵۸-

(ساسان عزیزنی‌نژاد)

- (۱) جمهوری
(۲) منطقه، ناحیه
(۳) روستا
(۴) فضا، جا

(کلوز تست)

۵۹-

(ساسان عزیزنی‌نژاد)

- (۱) لذت بردن
(۲) اجمالی مرور کردن
(۳) انتخاب کردن
(۴) تمرین کردن

(کلوز تست)

۶۰-

(ساسان عزیزنی‌نژاد)

- (۱) در معرض خطر
(۲) باستانی، قدیمی
(۳) بومی
(۴) علامت، اشاره

(کلوز تست)

ریاضی و آمار (۲)

مبحث: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

(امیر مضموریان، صفحه ۲ تا ۳)

۶۱-

الف) گزاره است. چون مجموع ارقام این عدد برابر ۲۱ است پس بر ۳ بخش پذیر است و اول نیست.

ب) گزاره نیست چون «پرطرفدار بودن» تعریف مشخصی ندارد.

پ) گزاره نیست چون «بهناور بودن» تعریف مشخصی ندارد.

ت) گزاره است. این گزاره دارای ارزش درستی است.

۶۲-

(مهمر پیریایی، صفحه ۲ تا ۶)

به بررسی تک تک موارد می پردازیم:

الف) (۲۱ عددی اول است و ۷ شمارنده ۴۲ است)

$$\begin{matrix} T & F \\ F & F \end{matrix}$$

دقت کنید که ۲۱ عددی اول نیست.

ب) (۱۳ شمارنده اول ندارد یا حاصل جمع دو عدد گنگ همواره عددی گنگ است).

$$\begin{matrix} F & F \\ F & F \end{matrix}$$

دقت کنید که ۱۳ شمارنده اول ۱۳ را دارد و حاصل جمع دو عدد گنگ می تواند عددی گویا باشد پس گزاره دوم نیز نادرست است.

$$a = \sqrt{2} - 1 \Rightarrow a + b = \sqrt{2} - 1 - \sqrt{2} + 2 = 1$$

$$b = -\sqrt{2} + 2$$

پ) هر عدد صحیح عددی گویا است و حاصل ضرب هر دو عدد گویا نیز عددی گویا است

$$\begin{matrix} T & T \\ T & T \end{matrix}$$

دقت کنید که هر عدد صحیح عددی گویا است زیرا $Z \subset Q$ و حاصل ضرب هر دو عدد گویا نیز همواره عددی گویا است.

۶۳-

(همید زرین کفش، صفحه ۲ تا ۶)

به بررسی تک تک گزینه‌ها می پردازیم. گزاره p که درست است را با T و گزاره q که نادرست است را با F نشان می دهیم، داریم:

$$1) (\sim p \wedge q) \wedge r \equiv (\sim T \wedge F) \wedge r \equiv (F \wedge F) \wedge r \equiv F \wedge r \equiv F$$

$$2) \sim (p \vee \sim q) \wedge r \equiv \sim (T \vee \sim F) \wedge r \equiv \sim (T \vee T) \wedge r \equiv \sim T \wedge r \equiv F \wedge r \equiv F$$

$$3) \sim (p \vee r) \wedge q \equiv \sim (T \vee r) \wedge F \equiv (F \vee r) \wedge F \equiv F$$

$$4) (\sim q \vee r) \wedge p \equiv (\sim F \vee r) \wedge T \equiv (T \vee r) \wedge T \equiv T \wedge T \equiv T$$

پس ارزش گزاره گزینه‌ی «۴» با بقیه متفاوت است.

۶۴-

(امیر مضموریان، صفحه ۲ تا ۶)

ارزش نقیض گزاره داده شده نادرست است، پس ارزش این گزاره درست است. پس در این ترکیب عطفی هم ارزش p درست است و هم ارزش $\sim q \sim (p \wedge q)$. اگر ارزش q درست باشد ارزش $p \wedge q \sim p$ نادرست است و ارزش $\sim q \sim p$ هم نادرست است پس ارزش ترکیب فصلی آنها یعنی $\sim q \vee (p \wedge q)$ نیز نادرست است که قابل قبول نیست. اگر ارزش q نادرست باشد $\sim q$ درست است، پس $\sim q \vee (p \wedge q)$ نیز درست است، حال طبق درست بودن p و نادرست بودن q، گزینه‌ای قابل قبول است که هردو گزاره آن ارزش نادرست داشته باشند.

$$\text{نادرست } p \vee q \sim \Rightarrow \text{نادرست } q \text{ و نادرست } \sim p$$

$$\text{نادرست } (q \vee \sim p) \wedge p \Rightarrow \text{نادرست } q \vee \sim p \Rightarrow \text{نادرست } \sim p \text{ و نادرست } q$$

۶۵-

(هاری پلاور، صفحه ۲ تا ۶)

با توجه به جدول هر یک از ردیف‌های جدول را جداگانه تحلیل می کنیم:

$\sim p \vee q$	q	$\sim r$	$q \wedge (p \vee r)$
T	F	T	F
F	F	F	F
T	T	T	نامعلوم

در ردیف اول: q نادرست و $\sim p \vee q$ دارای ارزش درست است پس $\sim p$ درست و p نادرست می باشد و r نیز دارای ارزش نادرست است، پس $p \vee r$ دارای ارزش نادرست و ترکیب عطفی آن با q دارای ارزش نادرست است.

در ردیف دوم: چون $\sim p \vee q$ دارای ارزش نادرست است لذا الزاماً q نادرست است.

در ردیف سوم: چون q درست است، لذا $\sim p \vee q$ درست است و معلوم نیست ارزش گزاره p چه می باشد زیرا می تواند هم درست و هم نادرست باشد لذا با توجه به ارزش نادرست r نمی توان ارزش گزاره $p \vee r$ را تعیین کرد و در نتیجه ارزش گزاره $q \wedge (p \vee r)$ به ارزش p بستگی دارد.

۶۶-

(شقایق راهبریان، صفحه ۲ تا ۷)

گزاره شرطی زمانی دارای ارزش نادرست است که ارزش مقدم آن درست و ارزش تالی آن نادرست باشد، از طرفی اگر مقدم و تالی یک گزاره شرطی به یکدیگر مرتبط باشند با فرض درست بودن مقدم اگر تالی نیز دارای ارزش درست باشد در این صورت گزاره شرطی دارای ارزش درست خواهد بود.

۱) اگر n فرد باشد آنگاه n عددی فرد است

$$\begin{matrix} T & T \\ T & T \end{matrix}$$

۲) اگر ۵y عددی اول باشد آنگاه ۲ عددی زوج نیست.

$$\begin{matrix} F & F \\ T & F \end{matrix}$$

۳) اگر مسلمانی شیعه باشد آنگاه امامت حضرت علی (ع) را قبول دارد.

$$\begin{matrix} T & T \\ T & T \end{matrix}$$

۴) اگر ۴ عددی زوج باشد آنگاه اول نیز می باشد.

$$\begin{matrix} F & T \\ T & F \end{matrix}$$

۶۷-

(امیر زرانروز، صفحه ۲ تا ۷)

ارزش p نادرست است، زیرا عدد $\frac{2}{9} = \left(\frac{\sqrt{2}}{3}\right)^2$ عددی گویا است.

ارزش q درست است چون نمودار هر خط به شکل $y = k$ خطی افقی است.

$$[(p \vee q) \Rightarrow \sim p] \equiv [(F \vee T) \Rightarrow T] \equiv T$$

۶۸-

(امیر مضموریان، صفحه ۷۲ و ۷۳)

از آنجا که q گزاره‌ای نادرست است $q \wedge s$ نیز نادرست خواهد شد. در نتیجه گزاره $p \wedge r \Rightarrow q \wedge s$ به انتقای مقدم ارزش درستی دارد.

۶۹-

(اسماعیل زارع، صفحه ۷۲ و ۷۳)

اگر p نادرست باشد، تمام گزینه‌ها به انتقای مقدم درست هستند. اگر p درست باشد آنگاه $p \vee q$ درست است پس $(p \vee q) \Rightarrow p$ نیز درست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اگر p درست باشد، ارزش گزاره شرطی نادرست است.

گزینه «۳»: اگر p درست باشد، ارزش گزاره شرطی نادرست است.

گزینه «۴»: اگر p درست باشد، ارزش گزاره شرطی به q بستگی دارد.

۷۰-

(مهمربیرایی، صفحه ۷۲ و ۷۳)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	$\sim p$	$p \wedge q$	$\sim p \Rightarrow q$	$(p \wedge q) \vee (\sim p \Rightarrow q)$
T	T	F	T	T	T
T	F	F	F	T	T
F	T	T	F	T	T
F	F	T	F	F	F

پس هنگامی که ارزش دو گزاره نادرست باشد در این صورت ارزش گزاره داده شده نادرست است.

علوم و فنون ادبی (۲)

۷۱-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲)

هر یک از پایه‌های آوایی مصراع این گزینه نسبت به پایه‌های آوایی مصراع‌های دیگر، یک هجا کم‌تر دارد.

در سایر مصراع‌ها، هر مصراع چهار پایه و هر پایه، چهار هجا دارد.

۷۲-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۸ و ۱۹)

عبارت‌های «ب» و «ه» صحیح هستند.

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) تیموریان تا اوایل قرن دهم بر ایران حکم راندند.

ج) در عصر تیموریان، این هنرها گسترش یافتند.

د) بایسنقر میرزا پسر شاهرخ بوده است.

۷۳-

(سعیر یعفری، پایه‌های آوایی، ترکیبی)

شکل صحیح خطّ عروضی و پایه‌های آوایی مصراع گزینه «۴»:

مر ه می بر	د ل ما نه	ک ب غ ایت	ری شست
------------	-----------	-----------	--------

۷۴-

(سمیه خان‌بیلی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۶ و ۱۷)

الف) ابن‌یمین: مردی دهقان پیشه بود. وی در شعر خود قناعت‌پیشگی و بی‌اعتباری دنیا را مورد تأکید قرار می‌دهد.

ب) حافظ: لحن سخن او گزنده، طنزآمیز و سرشار از اصلاح‌طلبی است و شعرش به قول خود او «همه بیت‌الغزل معرفت» است.

ج) حمدالله مستوفی: کتاب او تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ هـ. ق. دربرمی‌گیرد.

د) خواجهی کرمانی: او چند مثنوی به پیروی از پنج گنج نظامی سروده که نشان‌دهنده استادی‌اش در شاعری است. شعر او در مجموع، کمال یافته و پخته است.

۷۵-

(سعیر یعفری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۳)

با حمله و برانگیز مغولان، دوستداران فرهنگ و اخلاق، اغلب منزوی شدند و به تصوف پناه بردند تا به آرامش برسند و برای تسکین خود به ادبیاتی روی آوردند که بر عواطف انسانی، ترویج روحیه تساهل و تسامح، خدمت به خلق، آزادی و اعتقاد به بی‌ثباتی دنیا تکیه داشت.

با انتقال قدرت از خراسان به مرکز ایران، زبان و ادبیات فارسی در ناحیه عراق عجم گسترش یافت و در حوزه‌های ری، فارس و همدان و اطراف آن‌ها آثار ارزشمندی پدید آمد.

۷۶-

(سمیه خان‌بیلی، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲)

مرزهای آوایی صحیح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

د رین در گا	ه بی چو نی	ه م ل ط فس	ت م و زو نی
چ صَح را بی	چ خض را بی	چ در گا هی	ن می دا نم

گزینه «۲»:

ب د لک می	ر س د ز رو	ی چ خُر شی	د ت نور
قُل ه و ل لا	ه آ خد چش	م ب د ز رو	ی ت دور

گزینه «۳»:

سو د با زر	گا ن در یا	بی خ طر مُم	کین ن گر دد
هر ک مق صو	دش ت با شی	تا ن فس دا	زد ب کو شد

۷۷-

(اعظم نوری‌نیا، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۵ و ۱۹) کتاب «تاریخ جهانگشا» اثر عظاملک جوینی است.

۷۸-

(اعظم نوری‌نیا، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۴) در بیت گزینۀ «۳»: «بوستان» از آثار سعدی، به نظم است.

۷۹-

(هژبر رحیمی، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲) هر یک از مصراع‌های بیت این گزینۀ سه پایه آوایی و سایر مصراع‌های ابیات، چهار پایه آوایی دارند.

۸۰-

(اعظم نوری‌نیا، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۶) در قرن هشتم به دلیل بی‌اعتقادی برخی از ایلخانان مغول و بی‌تصبیبی برخی دیگر نسبت به مذاهب رایج، فرصتی پدید آمد تا صاحبان مذاهب‌های مختلف عقاید خود را ابراز کنند.

تاریخ (۲)

۸۱-

(آزاده میرزائی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۲ و ۳) الف) تمام دست‌ساخته‌های انسانی بازمانده از گذشته، گواه روشنی بر نوع فرهنگ و عقاید و آداب و رسوم پیشینیان ما هستند.
ب) آثار و بناهای برجای مانده از دوره‌های تاریخی به مورخان، در فهم عمیق‌تر و بازسازی دقیق‌تر گذشته‌ها کمک می‌کند.
پ) انواع مختلف ادبیات عامیانه، از جمله منابع غیرنوشتاری (آثار شفاهی) محسوب می‌شوند.

۸۲-

(معضومه حسینی صفا، ترکیبی، صفحه ۸ و ۱۸) الف) بهره‌گیری از روش سال‌شماری
ب) تنظیم بر اساس روش موضوع محوری
ج) روش موضوعی
د) سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی

۸۳-

(هژبر رحیمی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۵) الف) تاریخ‌نگاری عمومی در ایران از قرن سوم هجری قمری آغاز شد و تا اواخر عصر قاجار تداوم یافت.
ب) کتاب جامع‌التواریخ خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی که در عهد ایلخانان نگارش آن به پایان رسید.
ج) مؤلفان تاریخ‌نگاری عمومی، نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند و سپس به شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پرداختند.

۸۴-

(مهری کردران، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۶ و ۷) برجسته‌ترین آثار تاریخ‌های سلسله‌ای عبارتند از: التاجی فی اخبار الدرلة الدلیمیه، تاریخ بیهقی، تاریخ عالم آرای عباسی.
تک‌نگاری از دوره تیموریان به بعد مرسوم شد.
مشهورترین تک‌نگاری‌ها عبارتند از: عجائب المقدور فی نواب تیمور و کتاب فتوحات شاهی از امینی هروی درباره شاه اسماعیل صفوی

۸۵-

(بهرزویی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۱۱ و ۱۲) الف) اندرزنامه‌ها بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازند و کتاب قابوس‌نامه، نوشته نصرالمعالی در قرن پنجم هجری از نمونه‌های اندرزنامه‌ها محسوب می‌شود.
ب) خواجه نظام‌الملک توسی، نویسنده کتاب سیاست‌نامه، وزیر مقتدر در عصر سلجوقی بود.
پ) کتاب الطبقات الکبری اثر ابن سعد کاتب واقدی است.
ت) کتاب انساب الاشراف اثر بلاذری است.

۸۶-

(آزاده میرزائی، ترکیبی، صفحه ۷ و ۱۷) الف، ب و پ) تاریخ‌نگاری روایی
ت) تک‌نگاری

۸۷-

(هژبر رحیمی، ترکیبی، صفحه ۶ و ۱۸) کتاب تجارب الامم اثر ابوعلی مسکویه و مروج الذهب اثر مسعودی است.

۸۸-

(مهری کردران، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۱۰) الف) کتاب احسن التقاسیم فی معرفة الاقالیم اثر مقدسی (قرن چهارم) می‌باشد.
ب) انوری، شاعر دوره سلجوقی در قصیده‌نامه اهل خراسان به خوبی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان خود را نقد کرده است.

۸۹-

(معضومه حسینی صفا، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۵ و ۸) **تشریح عبارات نادرست:**
الف) مؤلفان تاریخ عمومی، نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند و سپس به شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پرداختند در ادامه، تاریخ اساطیری ایران را از کیومرث آغاز و به پایان دوره ساسانیان ختم می‌کردند.
ب) این کتاب، تألیف خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی می‌باشد.
د) تاریخ‌های منظوم در این عصر (دوره مغولان) رونق گرفتند.
و) این اطلاعات در دیگر منابع کمتر پیدا می‌شود.
ز) تاریخ بلعمی از کهن‌ترین تاریخ‌های عمومی به زبان فارسی شمرده می‌شود.

۹۰-

(هیبه مهبی، روش پژوهش در تاریخ، فعالیت ۳ و ۴ صفحه ۱۴ و ۱۵)

(متن الف): از کتاب مروج الذهب و معادن الجوهر اثر علی بن حسین مسعودی، مورخ بزرگ قرن چهارم مربوط به معیار اول سنجش اعتبار یک خبر تاریخی یعنی سنجش اعتبار و نقد روایت‌کننده است. مسعودی در این متن خود مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده است و این رویداد به مراتب از خبری که روایت‌کننده آن را از دیگران نقل کرده اعتبار بیشتری دارد.

(متن ب): از تاریخ بیهقی است و به سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی اشاره می‌کند. بیهقی در این متن به بررسی مطابقت یا عدم مطابقت یک گزارش تاریخی با استناد به عقل اشاره می‌کند.

جغرافیا (۱۲)

۹۱-

(آزاره میرزائی، انسان و ناحیه، صفحه ۱۳)

تشریح عبارت‌ها:

الف: نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

ب: نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

۹۲-

(ممدابراهیم علی‌نژاد، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۴)

ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است. (وحدت‌یابی)

۹۳-

(بهروز یبسی، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۶ و ۷)

زیست‌بوم‌ها جزء نواحی طبیعی هستند که هر یک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارند از بقیه متمایز می‌شوند. خاک کرایوزول خاک یخ‌بسته نواحی توندرا است و پس از اقوام پشتون، تاجیک‌ها با ۲۷ درصد، بیشترین جمعیت را در افغانستان به خود اختصاص داده‌اند که در شمال شرق این کشور زندگی می‌کنند.

۹۴-

(مهوری کاردران، ترکیبی، صفحه‌های ۲، ۳ و ۱۱)

تصویر (۱): (بندر پیرائوس - یونان) یک ناحیه ساحلی با فعالیت‌های مربوط به تجارت و گردشگری است که تجارت دریایی موجب به وجود آمدن شهری با نقش بندری در کنار دریا شده است.

تصویر (۲): بازار شانور بانکوک است که از که دیدنی‌های جالب توجه آسیای جنوب شرقی می‌باشد. این شیوه خاص فروش کالا (فروختن اجناس توسط دست‌فروشان بر روی قایق‌های چوبی روی رودخانه اصلی شهر) ناحیه‌ای تجاری و گردشگری به وجود آورده است که تقریباً همه گردشگران خارجی از آن بازدید می‌کنند.

۹۵-

(آزاره میرزائی، انسان و ناحیه، صفحه ۱۶ تا ۱۸)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای طبیعی و انسانی منطبق نیستند.

ب) در نواحی انسانی تعیین مرز نواحی، دشوارتر از نواحی طبیعی است.

ت) در بخشی که در مجاورت مرز ایالات متحده آمریکا و مکزیک قرار دارد، زبان انگلیسی و اسپانیایی (مختلط) رواج دارد.

۹۶-

(مهوری کاردران، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۸ و ۹)

الف) نواحی عمده صنعتی اروپا طبق نقشه ۷ در بخش‌های شمال و غرب این قاره قرار دارد.

ب) ناحیه صنعتی رور در آلمان یکی از نواحی صنعتی مهم در قاره اروپا است. (نقشه ۷ نواحی صنعتی اروپا)

ج) طبق نقشه (۶)، بزرگترین معبد هندوها، آکشاردام می‌باشد.

۹۷-

(ممدابراهیم علی‌نژاد، انسان و ناحیه، صفحه ۱۵ و ۱۶)

هر چه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور شویم از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود.

تشریح گزینه‌های نادرست:

ب) هر چه به سمت بیابان صحرا پیش می‌رویم، بارندگی کمتر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند.

ت) هر چه از کانون ناحیه، دور و به مرزهای ناحیه مجاور نزدیک‌تر شویم، از تمرکز و تعداد کارگاه‌ها و کارخانه‌ها کاسته می‌شود؛ تا اینکه سرانجام در ناحیه مجاور، دیگر اثری از آنها نمی‌بینیم.

۹۸-

(آزاره میرزائی، انسان و ناحیه، صفحه ۱۶ و ۱۷)

الف) در ساوان متراکم، دو ماه بدون باران وجود دارد و در ساوان پراکنده، تابستان بارانی و زمستان خشک است.

ب) مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند.

پ) نواحی طبیعی بستر زندگی و فعالیت‌های انسان محسوب می‌شوند.

۹۹-

(هژبر رییمی، انسان و ناحیه، صفحه ۱۵)

در حاشیه صحرا به علت خشکی هوا، علفزارهای کوتاه‌قد به استپ بیابانی تبدیل می‌شوند.

۱۰۰-

(هیبه مهبی، انسان و ناحیه، فعالیت صفحه ۱۷)

الف) (طبق نقشه ۲ صفحه ۱۷) کشورهای افغانستان و پاکستان توسط مرز بین‌المللی از هم جدا شده‌اند.

ب) قوم پشتون (ناحیه انسانی) در هر دو کشور گسترده شده است. (طبق نقشه ۲ صفحه ۱۷)

جامعه‌شناسی (۲)

۱۰۱-

(مانند سارات شاهمرادی، جهان فرهنگی، صفحه ۳ تا ۶)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: درست - درست

گزینه ۲: غلط (پرسش در رابطه با منفعل یا مختار بودن انسان، پرسشی انسان‌شناسانه است) - درست

گزینه ۳: درست - غلط (هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید اجازه بروز می‌دهد)

گزینه ۴: غلط (از نظر متفکران مسلمان جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.)

- غلط (هویت فرهنگی محصول آگاهی و عمل مشترک انسان است)

۱۰۲-

(سوفیا فرئی، جهان فرهنگی، صفحه ۳)

تغییر قوانین و آداب و رسوم زندگی، در زمره هنجارها و نمادهاست و دلالت بر لایه سطحی هویت دارد.

۱۰۳-

(مانند سارات شاهمرادی، جهان فرهنگی، صفحه ۴ و ۵)

وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد (مانند تصور مریم از پدرش)، تا زمانی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان نکند، در محدوده جهان فردی و ذهنی خود قرار دارد.

«به نمایش گذاشتن نقاشی توسط یک کودک، مرتبط با ورود اندیشه فردی به حوزه فرهنگ است و نشان دهنده ارتباط جهان ذهنی و جهان فرهنگی است و «بیدار ماندن مادر بر بستر فرزند مریض خود»، در واقع مهر ورزیدن است که باعث ورود از جهان فردی به جهان فرهنگی می‌شود و نشان دهنده ارتباط جهان ذهنی و فرهنگی است. «غرق در فکر شدن یک دانش آموز در کلاس درس»، نشان دهنده جهان ذهنی و فردی است.

۱۰۴-

(آزاده میرزائی، جهان فرهنگی، صفحه ۷ و ۸)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) بر اساس دیدگاه کسانی که جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی می‌دانند، ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند.

ب) از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست.

ت) بر اساس دیدگاه کسانی که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان تکوینی و ذهنی می‌دانند، جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

۱۰۵-

(آزاده میرزائی، جهان فرهنگی، صفحه ۷ و ۸)

الف) دیدگاه قرآن یا (دیدگاه سوم)

ب) دیدگاه دوم

پ) دیدگاه اول

۱۰۶-

(پرویز ییمی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۱)

فرهنگ اسلام هم گستردگی جغرافیایی و هم تداوم تاریخی بالا دارد؛ در حالی که فرهنگ ژاپنی گستردگی جغرافیایی نداشته و فقط تداوم تاریخی بالایی دارد. فرهنگ ژاپنی همانند فرهنگ اینکاها گستردگی جغرافیایی ندارد.

۱۰۷-

(پرویز ییمی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۳)

فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد، همان فرهنگ حق است. در این فرهنگ عقاید، ارزش‌ها و هنجارها در خدمت گروه و قوم خاصی نیست بلکه سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

۱۰۸-

(سوفیا فرئی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۴)

الف) وجه اشتراک دو بیت مولوی و اقبال لاهوری در این است که هر دو به یک فرهنگ عام و جهان شمول تأکید می‌کنند.

ب) فرهنگ عام و جهان شمول که به دور از نگاه قومی و قبیله‌ای است، عمدتاً قابلیت جهانی شدن بیشتری دارد.

۱۰۹-

(سوفیا فرئی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵ و ۱۶)

الف) با داشتن عدالت می‌توان از تفرقه بین جوامع و تباه شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کرد.

ب) فرهنگی که از معنویت برخوردار است، صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی نیست؛ بلکه به نیازهای ابدی و معنوی نیز پاسخ می‌دهد.

ج) حقیقت، در حکم داشتن معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف است.

د) توانایی دفاع از هویت فرهنگ جهانی وابسته به ویژگی عقلانیت است.

۱۱۰-

(هژبر رییمی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۶)

فرهنگ جهانی باید توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت و متغیر بشر را داشته باشد و براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود، به این پرسش‌ها و نیازهای متغیر پاسخ مناسب دهد.

فلسفه

۱۱۱-

(راهنه بابایی، چستی فلسفه، صفحه ۸)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: در تقسیم ارسطویی از دانش، ریاضیات همان فلسفه وسطی است.

گزینه ۳: فلسفه به معنای دانش به سه شاخه تقسیم شده است.

گزینه ۴: هنر زیر مجموعه فلسفه شعری است.

۱۱۲-

(راهنه بابایی، چستی فلسفه، صفحه ۴)

تفکر واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات است.

۱۱۳-

(فاطمه شهومی، چستی فلسفه، صفحه ۹)

گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ «سؤال‌های فلسفی هستند؛ زیرا پیرامون وجود و حقیقت جهان و طبیعت است اما گزینه ۲» به حوزه دین مربوط می‌شود نه فلسفه.

روان‌شناسی

مبحث سوالات: روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه

۱۲۱- (ویدر دهقان، صفحه ۲۰)

جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی، عبارت است از: «علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی یا همان شناخت». به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جاندار، رفتار گفته می‌شود. اما فرایندهای ذهنی، رفتارهایی هستند که به صورت مستقیم نمی‌توانیم آن‌ها را مشاهده کنیم. تجزیه و تحلیل سوالات کنکور در ذهن، نمونه‌ای از رفتار غیرقابل مشاهده مستقیم است که از آن تحت عنوان فرایند ذهنی یا شناخت یاد می‌شود. «خوابیدن دسته جمعی نهنک‌ها در اقیانوس» یک رفتار قابل مشاهده است.

۱۲۲- (آزاده میرزایی، صفحه ۲۸ و ۲۹)

تشریح عبارات غلط:

(الف) در همه‌پرسی‌ها معمولاً از مصاحبه ساختاریافته استفاده می‌کنند.
(ب) آزمون‌ها در دفعات متعدد اجرا باید نمره یکسان یا تقریباً یکسانی به ما بدهند.

۱۲۳- (آزاده میرزایی، صفحه ۲۷ تا ۲۹)

- مشاهده باید همراه با ثبت دقیق و به دور از پیش‌داوری شخصی باشد.
- از نتایج پرسش‌نامه‌ها باید با احتیاط استفاده کرد.
- ساخت آزمون‌ها بسیار دشوار است و فرایندهای پیچیده‌ای را طی می‌کند.

۱۲۴- (ماترله‌سارات شاهمرادی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

(الف) با توجه به سلسله مراتب شناخت، مرحله توجه بعد از احساس قرار دارد.
(ب) نوع پردازش کوثر مفهومی است. زیرا علاوه بر ویژگی‌های حسی تحت تأثیر ویژگی‌های کیفی نیز قرار دارد.

۱۲۵- (ماترله‌سارات شاهمرادی، صفحه ۲۱)

(الف) به فرایند تفسیر و تعبیر محرک‌های انتخابی، «ادراک» گفته می‌شود.
(ب) استنباط از اطلاعات موجود در محفظه (حافظه) و بازنمایی آنچه در حافظه است مربوط به «تفکر» است.
(پ) به کمک «توجه» یک یا چند محرک احساس شده را انتخاب می‌کنیم.
(ت) «تفکر» شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است.

۱۲۶- (هژبر رهیمی، صفحه ۱۹ تا ۲۲)

دلیل اصلی وجود تعاریف مختلف در روان‌شناسی، گذر زمان و پیشرفت دانش از یک‌سو و زاویه نگاه دانشمندان از سویی دیگر است.

۱۲۷- (معصومه حسینی صفا، صفحه ۱۸ و ۱۹)

تشریح عبارات غلط:

(ج) در تعریف عملیاتی همه افراد با مطالعه تعریف متغیر موردنظر، به برداشت یکسان یا تقریباً یکسانی می‌رسند.
(د) دانشمندان با طرح مسئله، موقعیت ناشناخته را خلق می‌کنند.

۱۲۸- (هژبر رهیمی، صفحه ۲۷ و ۲۸)

در مراحل اولیه پژوهش، بررسی آزمایشگاهی امکان‌پذیر نیست.

۱۲۹- (معصومه حسینی صفا، صفحه ۲۰)

(الف) علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی (شناخت)
(ب) فرایندهای ذهنی
(ج) از پدیده‌ها فهم دقیق‌تری خواهیم داشت.
(د) شناخت

۱۱۴-

(فاطمه شهیمیری، چیستی فلسفه، صفحه ۱۰)

سؤال‌های «الف و ب» با روش استقرایی و تجربی قابل حل است.
سؤال «ج» سؤال فلسفی و عبارت «د» سؤال ریاضی است که با روش عقلی و قیاسی حل می‌شوند. (برای کسب دانش در علوم مانند فیزیک، شیمی، جامعه‌شناسی و ... از روش‌های تجربی استفاده می‌کنیم. اما مسائل فلسفی از جهت روش، مانند مسائل ریاضی فقط با عملیات فکری و استدلالی قابل حل هستند.)

۱۱۵-

(فاطمه شهیمیری، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۴)

هر رشته علمی، دارای شاخه‌ای از فلسفه نیز هست.

۱۱۶-

(معصومه حسینی صفا، چیستی فلسفه، صفحه ۸ و ۹)

تشریح عبارات نادرست:

(ب) به تدریج کلمه فلسفه فقط برای همین دانش خاص به کار رفت.
(پ) امروزه دیگر کلمه فلسفه به معنای عام دانش به کار نمی‌رود.
(ث) شاگردان ارسطو مقالات و نوشته‌های فلسفی ارسطو را بعد از بخش طبیعیات (فیزیک) قرار دادند. این بخش به متافیزیک مشهور شد.

۱۱۷-

(معصومه حسینی صفا، چیستی فلسفه، صفحه ۸)

فلسفه عملی شامل تدبیر منزل، سیاست مدن و اخلاق می‌باشد و اساساً هر دانشی از دو جهت از سایر دانش‌ها متمایز و جدا می‌شود:
(۱) از جهت موضوعی که آن دانش درباره آن بحث می‌کند.
(۲) از جهت روشی که در آن دانش مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱۱۸-

(ویدر دهقان، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

بخش اصلی و ریشه‌های فلسفه به دو بخش هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی تقسیم می‌شود. فلسفه هستی‌شناسی، درباره قوانین و احکام کلی و عام حاکم بر هستی و وجود بحث می‌کند. معرفت‌شناسی، توانایی انسان در شناخت هستی را مورد مطالعه قرار می‌دهد.

۱۱۹-

(کوثر رستورانی، چیستی فلسفه، صفحه ۵)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تا زمانی که انسان با سؤال‌های معمولی و روزانه روبه‌روست و به دنبال پاسخ آنهاست، در مرحله اول تفکر قرار دارد.
گزینه «۲»: مرحله سوم از مراحل تفکر فلسفی رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها است.
گزینه «۳»: ملاصدرا، مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آنها را «فطرت اول» می‌نامد.

۱۲۰-

(کوثر رستورانی، چیستی فلسفه، صفحه ۷)

تشریح عبارات نادرست:

(الف) لفظ فیلسوفیا به معنای دوستداری دانایی است.
(ب) سقراط کسی بود که واژه فلسفه را بر سر زبان‌ها انداخت.
(ج) سقراط به سبب تواضع و فروتنی در برابر علم و دانایی مایل نبود او را «سوفیست» بخوانند.
(د) معنای ابتدایی فیلسوف دوستدار دانش بود.

۱۳۰-

(کوتر «ستورانی»، صفحه ۱۸ و ۱۹)

- الف) تعریف عملیاتی
ب) تکرارپذیری
ج) موقعیت نامعین

روان‌شناسی (شاهد «گواه»)

مبحث سؤالات: روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه

۱۳۱-

(کتاب جامع، صفحه ۲۰ و ۲۱ کتاب درسی)

محیط ما مملو از محرک‌های مختلفی است. این محرک‌ها گیرنده‌های حسی همچون گوش، چشم و ... را تحریک می‌کنند. به کمک توجه، یک یا چند محرک احساس شده را انتخاب می‌کنیم؛ سپس محرک انتخاب شده را مورد تعبیر و تفسیر قرار می‌دهیم. به فرایند تفسیر محرک‌های انتخابی «ادراک» گفته می‌شود. در مرحله بعد، تفسیرهای خودمان را در محفظه‌ای نگهداری می‌کنیم که به این مخزن «حافظه» می‌گویند. قسمت اول، نشان دادن علاقه، دلالت بر توجه دارد. قسمت دوم مشخص شده اشاره به محفظه نگهداری یعنی حافظه دارد. قسمت سوم به این مسئله برمی‌گردد که اندیشمندان تمایل ندارند همانند لوح فشرده حاوی اطلاعات خام باشند، بلکه سعی می‌کنند از اطلاعات موجود در حافظه استنباط‌های زیادی داشته باشند، به عبارت دیگر، درصدد می‌باشند با بازنمایی آن چه در حافظه است به مراتب بالاتر شناخت دست یابند و این فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه تفکر نام دارد. بنابراین، این که محمد استدلال می‌کند که به دلیل آلودگی هوا، گل‌ها در شهر آن‌ها نمی‌رویند مربوط به مرحله‌ی تفکر است.

۱۳۲-

(کتاب جامع، صفحه ۱۳ کتاب درسی)

نظریه‌ها دارای دو سطح ظاهری و تجربی هستند و منظور از سطح ظاهری یک نظریه، ساختار شکلی و نحوه نگارش آن است و منظور از سطح تجربی، تجربه‌پذیری و پژوهش‌پذیری آن است.

۱۳۳-

(کتاب جامع، صفحه ۱۲ کتاب درسی)

پاسخ‌های خردمندان و سنجیده‌ای که به مسئله‌های علمی می‌دهند، فرضیه نام دارد. فرضیه‌ها با توجه به دانش تجربه‌ی دانشمندان و پیشینیان آن‌ها مطرح می‌شود. این فرضیه‌ها، در صورت تأیید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.

۱۳۴-

(کتاب جامع، صفحه ۱۱ کتاب درسی)

در علم روان‌شناسی، پاسخ‌هایی که با روش علمی قابلیت بررسی صحت آن امکان‌پذیر باشد از ارزش و اعتبار بالایی برخوردار است.

۱۳۵-

(کتاب جامع، صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مجموعه‌ای از قوانین علمی، نظریه را تشکیل می‌دهد.
گزینه «۲»: فرضیه‌ها، در صورت تأیید تجربی به اصل یا قانون تبدیل می‌شوند.
گزینه «۳»: واژه بیان‌های علمی به مفاهیم علمی مختلف اشاره می‌کند.

۱۳۶-

(کتاب جامع، صفحه ۱۴ کتاب درسی)

پیش‌بینی پرخاشگری کودکان با تماشای فیلم‌های خشونت‌آمیز بسیار دشوار است چون دقیقاً باید تأثیر عوامل دیگر بر ایجاد پرخاشگری را بشناسیم.

۱۳۷-

(کتاب جامع، صفحه ۱۴ کتاب درسی)

لازمه موفقیت در امر پیش‌بینی و کنترل به چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه بستگی دارد و از آنجایی که روان‌شناسی در مقایسه با سایر علوم تجربی، در توصیف و تبیین پدیده‌ها با دشواری‌های زیادی روبه‌رو است به سهولت سایر علوم نمی‌تواند، پیش‌بینی و کنترل کند.

۱۳۸-

(کتاب جامع، صفحه ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

تبیین اینکه چرا تداعی به موقع خاطرات، موجب تحکیم حافظه می‌شود، به مراتب دشوارتر از پیش‌بینی پدیده‌های مربوط به علم فیزیک یا سایر علوم مانند آن است، چون تحت تأثیر عوامل متعددی است که به راحتی نمی‌توان آن‌ها را تبیین کرد. هر موضوع مورد مطالعه که توصیف و تبیین روشن‌تری داشته باشد، پیش‌بینی و کنترل آن آسان‌تر خواهد بود. موفقیت در رسیدن به «پیش‌بینی و کنترل»، به چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه بستگی دارد.

۱۳۹-

(کتاب جامع، صفحه ۱۶ کتاب درسی)

کسب اطلاعات از افراد متخصص و با تجربه اشاره به استفاده از نظر صاحب‌نظران دارد و استفاده از روش معینی از منطق برای پی‌بردن به حقیقت چیزی، اشاره به روش خردگرایانه دارد.

۱۴۰-

(کتاب جامع، صفحه ۱۶ کتاب درسی)

شیوه شهودی مبتنی بر درک درونی است اما روش علمی براساس روش‌های تجربی است که به صورت عینی و قابل تکرار انجام می‌شود.